

Миладин Шеварлић

Миодраг Букић (1938–2010)

– “Кад је мука, ’де си Бука?
Кад је бејше, Буку не зовејше!”
(Српска народна песма)

– “Србија је, изгледа, њроклејша земља,
јер нема среће да сачува оно
најбоље што има.”

(Краљица Најпалија Обреновић: Моје усјомене)

Две дуге године су прошле откако је умро Бука. Цела Србија га је знала. Био је оригиналан и значајан драмски

писац, директор културних институција, председник Културно-просветне заједнице Београда, министар културе, итд... И дугогодишњи председник Удружења драмских писаца Србије, чијем је опстанку и деловању дао несамерљив допринос. Зато смо годишњу награду за допринос раду Удружења назвали његовим именом. То је најмање, а и највише што смо ми, нејака група уметника, окупљена под кровом што прокишњава, могли да учинимо у овом времену, у којем се живи од данас до сутра и где, у недавној предизборној кампањи (од чије галаме, вулгарности и неукуса човек није имао где главу да склони), ни једном речју није поменут појам *култура*.

Бука јесте био све то што сам набројао, али све што је био морао је да плати скупом ценом – што у овда-

шњим декодификованим друштвеним околностима и није неочекивано.

Његове драме извођене су у највећим београдским позориштима, али и скидане с репертоара, дакако, не из уметничких разлога. Било је време када је био радо виђен у тим позориштима, и још дуже време када су врата тих позоришта пред њим била затворена. Јесте био директор значајних културних институција, којим је управљао мудро, хумано и ефикасно, али је, на крају, увек бивао смењиван, као непоћудан за оне што би се тог тренутка дочепали масног колача власти. Јесте био министар културе, али само непуне две године – иако је за то време за културу ове земље учинио више него што су сви други министри, које памтимо, учинили заједно. Још су живи људи у Србији који то знају и поштују.

Цела Србија је Ђуку знала, али не могу да кажем да га је цела Србија волела. Јер “цела Србија” је ентитет који не постоји. Деобе су, као што знамо, вечни усуд Србије – али, још трагичнија од тога је чињеница да је наша лепа домовина, по правилу, подељена на две приближно једнаке половине (као што и данас видимо), тако да, у принципу, не може да функционише као конзистентни организам. Дакле, цела једна половина Србије је Ђуку волела и уважавала.

Синтеза свега што је био и што је чинио јесте оно што се зове *личност*. Ђука је био личност несвакидашња, личност од формата, личност импресивна, самосвојна, несводива на једно-

значну дефиницију. Био је рационалан и афективан, ирационалан и промишљен, строг али сажалјив, тврд али попустљив; знао је да буде пуст али је био човек од реда; знао је да се заборави али никада није прелазио границу; био је субјективан а судио је праведно; био је харизматичан али приступачан; био је неконвенционалан али је поштовао правила; био је озбиљан интелектуалац и боем; био је самосвестан али не уображен; био је сигуран у себе али је знао да послуша савет мудрог човека... Резултанта те дијалектике била је, међутим, личност целовита, велике усмерене и конструктивне енергије.

Толико, за ово мало подсећање.

“Све ће то проћи... Цео живот је само заборављање”, рекао је, давно, неки Ђура Јакшић.

(Да не постоји тзв. Кућа Ђуре Јакшића међу оним силним скадарлијским кафанама које треба да тобож представљају некакву београдску “боемску четврт”, питање је колико бисмо се и тога Јакшића сећали.)

Рекао сам Ђуки: није важно; ако смо данас под мондијалистичким ембаргом, доћи ће дан, макар и после смрти, када ће нам се драме поново играти у великим позориштима. Ђука је узвратио: то ме ни најмање не интересује; када ја будем умро, све ће нестати, и небо и земља, и сунце и месец и бог и ђаво, и космос. Дакле, ово не пишем због њега. Пишем због себе, због нас који ћемо још неко време *осијати оvdје*.